

VENTA
30 exemplars 4 pesseta

Un número solt
5 cèntims

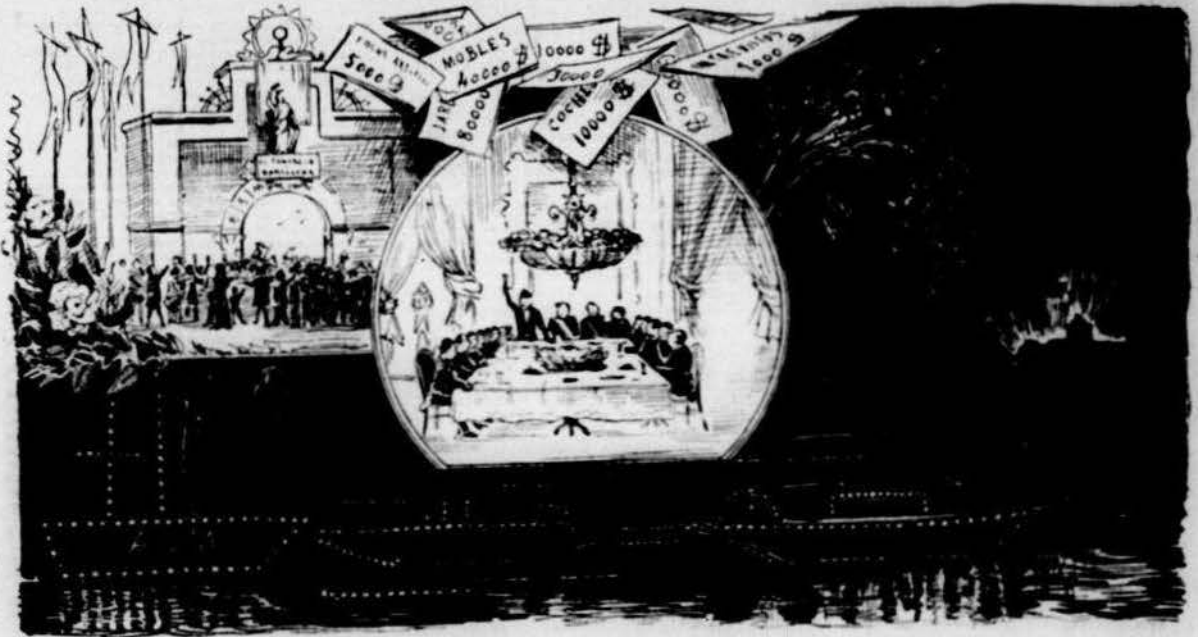

SUSCRIPCIÓ
ESPANYA
Un trimestre 4 pesseta

EXTRANGER
Un trimestre 2 pessetas

PERIÒDICH POLITICH VERMELL

DURANT LAS FESTAS

BARCELONA DISFRESSADA

BARCELONA TAL COM ES

closta. Si li pagan bé pot seguir si vol, pero sens perjudici dels demés.

Cambiem la decoració.
Hi ha en aquesta vila una societat de *señoras filantrópicas* que, com es sapigut, lo seu objecte es treure la miseria de las familias necessitadas per efectes d' enfermetats. Donchs la pochos dias varen oferir á casa d' una familia ahont varen veure la miseria extesa: ¡aparteu las criaturas! ¡esgarriñeu! donchs, si varen oferir... ¡ara va... TRES RALS setmanals á cambi de las visitas dels enfortanats, y combregar al malalt, y ser fervents catòlics, y seguir la recepta religiosa per alcansar la gracia del seu número 10, y demés especies que incorran.

En cambi de tals calamitats rivalisém en tenir bons campeoncs per la llibertat que ofereix la ley de registre civil, y molt millors interpretadors dels noms que podrian inscriurers. Segons sembla, un dia d' aquesta última setmana va volguerse executar lo dret d' inscripció, y l' individuo pare de la criatura no se trobá prou oportú per los noms, puig trobaren que Adelfo ve de una flor que cria l' altre, Acrato que derivava de BACO, y l' altre... crech que no arribaren á trobar la sustancia. Sens mes per avuy es de vosté S. S.

UN MASÓ.

Cornellá 3 Juny 1888,

Molt senyor meu: Tenim aquí un tal pare Joan, capellá en conserva, ja que no en actiu servey, que l' dia de Corpus procurá moure més bronquina que deu, volent fer treure la gorra y doblegar las camas á tots los que trobava á tret de la professó.

Tractant de detindre á uns que sobran al carril á agafar lo tren y l' temps no l' sobrava, per poch se repartex cada pinya que á Deu l' hauria tractat de tu. Sort tingué d' un mossó de la esquadra que, donant mostra de seny y tolerancia molt més que l' rabios clerical, apaciguá las rahons y digué al tremendo catòlich que ja podia donarse per ben satisfet de que se haguessin tret la gorra.

Las fillas de la Maria d' aquest poble están que se las pican de valent ab lo vicari mossen Joanet maco. Es lo cas que las *marionas* del Prat, també molt amigues de nostre vicari, li demanaren que l' deixés lo pendó de las de Cornellá pera fer lo mes de sa mare ab borlas y pendons. En Joanet maco llavors agafa l' pendó de las *marietas* d' aquí, y sense dirne res á ningú, lo deixa á las *marionas* d' allá, á las que l' conta que també estima com un bon pastor á las ovelles. Feta ja la *patota*, crida de las *cornellanas* y l' fa la proposició pendonal. Ellas... ¡pendó m' has dit! gelosias... de lo seu, diuben que no al reverent, y aquest los contesta fet la rialleta:

—Donchs sapiguéu que ja l' tenen.
Sentir aixó y quedar-se ab tres litros de nas tot fou hu.

Si á conseqüencia d' aixó dels pendons de las fillas de la Maria resulta alguna sangrenta batalla per las sagristias del Prat ó de Cornellá, ja n' hi farà cinch céntims son amic

JOAN DEL HORT

Sant Pere d' Arqueells 3 Juny 1888.

Apreciat Director: L' escura-ánimas d' aquest poble torna á cridar y esbalotar lo galliner sagrat dihent que tots los que llegeixen papers com LA TRAMONTANA no tenen perdó de Deu si no van á Roma á buscarlo. Y no obstant, estich segur que ell, lo *mossega Roig*, també l' llegeix, per que aquí tenim un feligrés més llanut que l' remat de moltons de casa, que sempre va darrera dels qui tenim aquestos papers, per que l' hi deixem, y després entra á la ruc-horia, y á l' endemá escándol al corral de baix.

Pero vingum aquí, mossen Clatell moisut; no es pitjor estar-se en un hort voltat de parets, á la vora del molí ab una nena al costat tocantli la barba y fentli posturas ab lo mocador, rihent tots dos y mirant á dreta y esquerra tement que algú l' vegi? Oh Jan, no sigui tan ruc-hobidista d' aquell adagi catalá que diu: «las matas tenen ulls y las parets orelles», sino vosté demostrará tenirlas de pam y mitj y aviat li contaré un quento sobre l' No l' estiris, no l' arromsis, que ja sab vosté ahont passa.

Fins á un altra li desitja salut
LO NOY DE CASA.

Arenys de Munt 3 Juny 1888.

Estimat amic: Tinch de dirli que lo que aquí passa no pot pas anar. Figuris que aquest any, com los anteriors, se varen fer las quaranta horas, y tancaren totas las portas de la Iglesia menos la principal ahont per banda hi posaren una taula, una safata, uns quants gossos del rector, aquesta sàrria de carbó y l' vicari *Pi mal esportat*; rellevante de tant en tant, y com qui crida: «¡diners á la vida!» exigint diners als llanuts que hi entravan, mirant de fit á fit, murmurant y fins insultant al que no l' deixava tallar de la capa.

Ab tot y haberhi tal puntazgo hi varen caure bastants llanuts. ¡No li sembla que encara n' hi ha molta de llana!

Disposi de son servidor

UN ESPATULERO VERMELL.

Per fi després d' un sens idem de vacilacions, y de cara á va Valencia, ara no s' hi va, — lo dimecres al matí la Cort toca l' dos de Barcelona diriginte á la ciutat del Turis abans de retornar á la vila del os.

Devant de tal succés, no tenim de fer mes que repetir lo que ja deyam en nostre darrer número:

—¡Bon vent!

Entre las testas y obsequis fets á la reyna regent no podia faltarhi, y en efecte no ha faltat, la acostumada presentació d' una titulada comissió obrera ab tot l' aparato corresponent.

Pera jutjar de tal acte y tal comissió bastará ab dir que anava presidida per l' ex-obrer senyor Roca y Galés, lo qui la pochos dias digué á Terrasa en reunió pública que ell feya molts anys que ja no treballava.

Quan acabaran aquestas farsas y comedias representadas sempre á espaldas de la verdadera classe obrera?

Entre no sé quantas cosas que contan que la comissió obrera va demanar á la regent, hi figura com á més important la institució dels Jurats mistos.

Aquesta sola petició basta pera probar l' obrerisme dels comissionats.

Demanant la calamitat més grossa que podria caure demunt de la classe obrera.

Los catalanistas *lligats* han ben tret lo be. Després de tant doblegar la espinada devant de la Cort y cremar encens á la monarquia, se han permés la llibertat de presentar un missatge á la regent demanant poch menos que la independencia de Catalunya, baix lo ceptre de la monarquia actual, y bona nit violés.

Lo mateix govern á qui tant han distingit los *lligats*, interpelat á las Corts sobre l' famós missatge, ha dit que aquestos catalanistas eran un parell de cents subjectes extravagants, ximples ó bojos rematats, que no pensavan com las demés personas de Barcelona, per lo que no hi havia que ferne cas.

Y més d' un diputat hi hagué que demaná que l' catalanistas *lligats* fossin entregats als tribunals ab son missatge.

Me n' alegro, per que aixó ensenyará duas cosas als catalanistas rancis: que no hi val lo abaixar lo cap devant dels poderosos al que després te peguin lo dia que pretenguin saliarlo. Y segona, lo bunvol que es pretendre certas llibertats dintre l' mollos de la monarquia.

Mes no tingun por que per aixó escarmenint. ¡Son tan ignocents!

Sens dupte que lo més notable de las festas de Barcelona ha sigut la festa marítima, á pesar del bunvol de ferlas junt ab la inauguració del monument á Colón, quan ja no hi havia en nostre port cap de las esquadras extranyeras.

Mes lo que pogués ser millor no vol dir que no haja estat magnífica.

Sols un però hi hagué, y aquest, com de costum, fou en lo disposit per l' Ajuntament.

Los fochs artificials que allí l' disparare valgueren la friolera de deu mil duros.

Y es opinió general que, ben buscat, per la meytat del preu se n' trobarian de molt més bons y abundants.

Ja es vell que los de cal benemerit sempre la esguerrin.

Al tindre noticia de la actitud bélica d' en Martínez Campos, anavam á exclamar:

—¡Aparteu las criaturas!

Y es quedá la paraula aturada en la gola. Tinguerem por que l' fiscal no prengués aquesta frase com un crit subversiu contra las instituciones.

Paraulas del ministre de la Gobernació senyor Albareda en los darrers debats del Congrès.

«Lo rey noy, per més majestat que sia, també posa oyals.»

Y l' s conservadors protestaren per creure irrespetuosos tals paraulas.

Ja ho crech, ¡ahont s' es vist atrevirse á dir que un rey posa oyals en la seva boca, com en la de qualsevol de sos súbdits?

Si á lo menos lo ministre hagués dit que á S. M. li sortian fragatas de guerra per la boca...

Aixó sí que hauria sigut grandíós y digne... De las barbaritats conservadoras.

A las Corts comensan á discutir los presupuestos pelis gastos.

Y l' s compren.

Al govern li convé lo que l' s gasta, que es de ahont cobra.

Seguís lo país son exemple, y l' s cuydaria no més que dels ingresos.

No ingresant.

Un periodista madrileny enviá padrins á *El Diluvio* per que aquest periòlich s' havia permés criticar una tonteria comesa per aquell, respecte á calificar l' idioma catalá.

M' engrescan molt aquestos matons... que no son de Pedralbes.

Y un periodista queixante de ser criticat per un altre periòlich, encara m' engresca més.

Com entendrán aquestos senyors mats... ratos la missió de la premsa? creuran que un periodista es també inviolable é indiscutible, com un rey?

¡Hi ha ara tanta passa de majestat!...

Lo dimars d' aquesta setmana morí lo nen Ling Romeo, fill de nostre amic C. Romeo, essent enterrat en lo cementiri lliure.

Lo enterro, que fou essencialment civil, y que cubria el leterre lo manto vermell de La *Luz*, fou bastant numerós.

En actes aixís es ahont se posa á proba lo tremp dels que professan idees liberals.

Pel dia de la inauguració camandulera de la reforma interior de Barcelona, deyan alguns periòlichs que va ferse una manifestació obrera en honor del benemerit.

Ignoro si la microscòpica manifestació anava presidida pel *obrer* Roca y Galés.

Si no hi anava, mereixia anarhi.

Al inaugurarse l' monument á Güell, se depositaren á son peu una barbaritat de coronas.

Y no estranyin lo contar las coronas per barbaritats.

Tot elló fou un espectacle bárbaro. Com que tenia per base la adoració del diner.

O del que sab ferne, que pel cas es igual.

Ab totas aquestas festas ningú s' ha recordat de dedicar un recort als mártirs del treball que han mort en las obras de la Exposició, y menos de proporcionar un bocí de pa á las viudas y orfens que per tals desgracias avuy se troban en la miseria.

Donchs nosaltres, ja que no tenim medis per curar lo darrer, á lo menos fem lo primer en la lámina d' avuy dedicant un recort als que han pagat ab la vida los desacerts y descuyts de la Exposició.

Y á la vegada demostrém que no es or tot lo que aquestos dias ha relluhit per Barcelona.

Ja s' van inaugurat las obras de la nova pre-só per Barcelona.

Los periodistas no podem per menos de ser los primeros en celebrar la noticia.

Nos están construhint una casa nova... Per mentres durin fusionistas y conserva-dors.

En Carlets, lo del As d' Oros, ha desautorizant la conducta de El Siglo Futuro, en sas polemicas ab La Fé y altres carlins, y ha nomenat per periodich oficial seu al Correu Catalá de aquesta ciutat.

Mes los carcas, que tindrán tot lo que vulguin menos racioni, tampoch s' entenen de rahons, per més que son amo se las dongui, y tiran cosas al Correu Catalá y aproban la conducta del Siglo Futuro de Madrid, enjagant la majestat carcarda de D. Carlos al pati del os.

Ja m' comensan a ser simpáticos los carcas. Aixó de que per voler ser més carlins que en interessarme. Carlos l' enjaguim á dida, no pot menos d' interressarme.

Una mica més d' entusiasme per ell... y me l' rebentan.

Lo qual que es una propaganda práctica de monarquisme...

Que hns jo la accepto.

Los quatre primers barcelonins que s' ennobrirán desde Madrid per la vinguda de la Cort serán en Girona, l' Arnús, en Fabra y l' benemerit.

Trobo que n' hi falta un: en Roca y Galés. (No ha presentat ell la comissió obrera á la reyna?)

Donchs es una ingratitude no donarli un títol mobiliari.

Fassinlo marqués de Pertotmeicho ó be duch de Vullfermeveure.

Y l' fabricants del Centre Industrial ja tindrán una firma nobiliaria pera defensar sos interessos.

Jurats mixtos inclusiu.

En las darrereras salvas, després de tantas com se n' han fet, ha rebentat un canó dalt de Montjuich, matant dos artillers y ferintne set ó vuyt d' altres.

Be, y aixó qué significa devant de tanta majestat com nos ha caygut demunt?

Dos soldats morts... no val la pena de pensarhi.

Y poden continuar las festas ab tota tranquilitat.

Lo próxim diumenje á la tarde tindrà lloch á Tarrasa un gran concert en lo teatro á benefici dels deu teixidors presos per haver rebentat un petardo á las reixas de la casa d' un fabricant.

Las simpáticas que tot Tarrasa obrera sent per aquestas deu victimas de la burguesia tarra-sense fan creure que l' benefici estarà molt concorregut, donant aixis una mostra del pesar que se sent de que aixó que n' diuben justicia encara no haja pogut probar la innocencia dels processats y treurels al carrer.

En lo concert pendrà part la orquesta dels Trullasos y l' s coros Los Amichs, La Joven-tut Tarrasense y La Llanterna, humoristic aquest últim, cantant, entre otras, Los polístich del Pressupost y La Ciencia y l' Sabre, d' en Duran, y las inmortals pessas d' en Clavé Los Pescadors, Pel Juny... Las flors de Maig y l' Nets dels Almogavers.

No farém falta á la festa y d' ella n' donarém compte á nostres llegidors en lo número pró-xim.

Atentament invitats, assistirem la setmana passada á la inauguració del panorama de la batalla de Waterloo, instalat en la ex-plassa de Catalunya.

No pot negarse la grandiositat d' aquesta obra d' art, per més que resulta d' un conjunt algo desigual, y que té l' defecte, per l' excés de h-guras de bulto en primer terme y de veures massa allí ahont comensa la tela pintada, de semblar en alguns punts més una exposició de figuras de cera que un verdader panorama. Lo celatje també resulta defectuós en alguns punts per certa pedageta que fan l' efecte d' unas mitjas solas y talons mal posats á unas botinas bonas, pero vellias.

Aixó no obstant, té algun tros tan magnífich,

tan sublim, que per ell sol se pot pagar ab gust lo preu de la entrada.

Lo próxim diumenje tindrán lloch á Guis-sona las exámens de la escola laica allí esta-bleria, á quin acte havém sigut invitats y sentim no poderhi assistir per nostras ocupacions.

Lo dia abans, ó sia demá dissapte, també se celebrará pel partit federal una gran vetllada en obsequi de las personas que de Lleyda anirán á donar més importancia ab sa paraula al acte dels ciutats exámens.

Que vagi be tot desijém, en servey del progrés y rabia dels ensoñants.

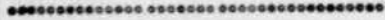
No tot han sigut festas y cerimónias inútils lo que s' ha fet en aquestos darrers dias.

Lo més interessant que pel obrer ha passat á Barcelona es un congrés de treballadors celebra-tor á porta tancada perque la autoritat va vindre la poca gracia de privar de que fos públich, tal volta tement que las exclamacions de miseria d' allí no fossin nota discordant en las festas que feyan los satisfets, en quin congrés s' ha constituhit una nova Federació obrera per la resistencia al capital exclusivament, en quina organizació hi caben todas las societats de resistencia, pensin com vulguin en ideas y procediments.

Aquesta Federació está destinada á adquirir gran importancia y á donar més d' un que sentir als privilegiats.

Aixis es com los verdaders obrers se saben entendre.

Mentres las autoritats gastan en festas y tiberis lo fruyt del seu suor, ells s' organisan y estudian la manera de fer més eficas la defensa de sos interessos.

LA ESCOLA LAICA A LA IGLESIA CATÓLICA

Temple superb ahont se trava lo saber y la rabia; tu ets l' antitresca de lo que Jesucrist predicava.

L' enotj que en ton cor s' oculta en sa càtedra proclama, hont, contra mi, l' odi sedemas del fanatich que t' exalta.

Y per qué perque en mon prat té una aceptación asombrosa una flor fresca y hermosa anomenada Virtut.

Qual flor extés sos perfums hns per aixis y remots pobles, morada d' humils y nobles fills d' est sigle de las llums.

Clar es que, si á tu n' domina l' engany y la vanitat, deus dur un rumbo oposat al de ma franca doctrina.

Del error lliures és la raggancia, jo de la virtut esencia, y á tors escampo la ciencia mentres tu á dolls l' ignorancia;

Y, á pesar de que s' ajusta mon estudi á la rabia, no obstant y esser ma instrucció la més moral y més justa.

Jamay á mi m' veurás torsa de ningú la voluntat, mentres ton códich errat fas tu á tors seguí á la forsa.

Devant d' aixó, y ab malicia, pregona (per honor meu) que só una escola sans Deu; frase que esculto propicia.

Per a tan dita moments dirte: si un Deu jo tenia, ¡quina millor seguiria de jo y tu sos manaments!

La resposta es ben senzilla y l' fer tal pregunta sobre, ja que la més petita obra, que de ma virtut es filla,

Basta per borrar l' ultratge que en mon cap fers desgranas, puig grans son las lleys humanas com petita es tal imatge.

Mex com teno hermanas lleys á n' á tu may t' agradaren y las faltas pitjorares, vares buscar dos remeys.

De primer un Deu creavas ab qui apoyar las maldats, y, après, peis de tu apartats, un Dimoni t' inventavas.

Y dius que ab Satán están los que ab tos consells no fan... donchs, aqueix, ¡ahontanirán si no haguessis dit Satán!

No ho vegis se m' fa admirable que, si l' que buscan mon froch algun mal fan (que no ho crech) no més tu n' ets responsable.

Ja que tu aquestos dos homs vares fer neixre y fas viure, en tant que d' ells jo estich lliure, puig ni m' cuidó de sos noms,

Deixant tot pas franquestat á la humanitat futura;

donant á tota criatura la possible llibertat.

Consu, donchs, que un lloit fals per gong dels bons no presents, com tampoch cap lloch invento pera refugi dels mals.

Si per més que no ho aboni qui propagui l' error teu, no jo una escola sans Deu... mes també sense Dimoni.

A. TOLRÁ.

(No hi ha cap anima caritativa ó de canti que n's pugui y vulgui explicar qué va passar al assilo de Pobres del Parque lo dia 17 del passat Maig, á primera hora de la tarde?)

Es veritat que hi hagueren unas disputas entre un assilat francès y un empleat, intervenint luego alguna monja ab coha que tractá al assilat de molt inconvenienta manera?

Es veritat que luego se pretingué imposar un càstich corporal al infelís pobre, per lo que tingué de fugir més que depressa del benefici establiment?

Qui contesti satisfactoriament y dongui detalls, li regalarem un exemplar de La moderna inquisició.

La setmana passada morí una noya á Guis-sona, y l' pare de la difunta feu tot los passos pera enterrarla civilmnt.

Tot ja llest, y hns las claus del cementiri neutre á la butxaca del pare de la nena, sembla que l' rector se volgué ficar allí ahont no l' demanavan, y logrã que l' alcalde tornés ender-rrera lo que ja havia disposat.

Y vetaquí que no volent tornar las claus del cementiri neutre lo pare de la morta, feren arrancar lo pany y posarhi un altre abans del enterro, pera que no s' pogués obrir.

Y aquí vingué lo tro gros.

Lo pare no volgué donar lo cadavre de sa filla als capelluts, y aquestos no la volien enterrar si no passava per sas reverendas grapas.

Al últim tingué d' intervenir l' gobernador de la provincia, y disposã que s' dongués gust als catòlics.

Llops ab llops...

Lo dilluns de la setmana passada va ferse á Capellades una inscripció al registre civil sortint la comitiva del Centre Espiritista y recorren la població.

Avant y fora.

XARADA

Aquí descansan un carcarda que morí d' una total que li doná 7 fill de n' Pere per la nit de Sant Joan, perque li prengué la su terra per rositria al s' endemá; sola la dor quart d' un carro lo carca l' cap amagá.

D. BARRERA.

SOLUCIONS

Á LAS CATORZAS DEL NÚMERO PASAD

XARADA.—Pe-no-ra-ma. ROWBO.—Ll. Llus. Llucia. Sís. A. ARAGARA.—Yoras. Arbis. Broca.

LA CORRESPONDENCIA AL DIRECTOR

Barcelona.—Tipografía LA ACADEMIA, Ronda de la Universitat, 6

CORRESPONDENCIA ADMINISTRATIVA

J. Ll. (Portbou).—Rebuda carta-ordre. Estã be. F. C. (Castellví).—Rebudas 21 Pas. Te salidat fins á la fetxa. Es lo present número avansat compte nou. F. P. S. (Lleyda).—Rebuda llibrana. Porta una diferencia pel saldo, que ja li escriturém. R. M. (Arenys de Mar).—Rebuts los sellos. Son 270 exemplars fins á la fetxa, y per lo tant quedan 25 centime per no compte.